

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.
(Priloga Vrtecu.)

Štev. 7.

Ljubljana, dné 1. julija 1895.

III. tečaj.

Kdo jih je varoval?

Mama, ljuba mama, ali smem iti po jagode?« prosila je Srimčeva Fricika v četrtek popoldne svojo dobro mamo.

»Ali si že spisala nalogo in znaš vse, kar so ti ukazali v šoli?« poprašajo skrbna mama.

»Že vse znam in nalogo sem tudi že spisala«, odgovori vesela Fricika. Vendar (to vam pa le tiho povem, da ne izvé Fricika) prav lepo ni bila spisana naloga. No, morda je bilo pero slabo in papir, morda pa tudi Fricika, ker pisala ni posebno skrbno.

Ker je pa naša mala znanka vendar dopoludne mirno sedela pri svoji učni mizici in gledala v šolsko knjigo, so ji mama, če prav ne posebno radi, vendar-le dovolili iti po jagode.

To vam je bilo sedaj veselje in skakanje pri Srimčevih. Slamnik, košarica, vse, vse je letelo okoli Fricike, ko se je napravljala po jagode v Kozlješki hrib. Če je bila Fricika tudi tako urna, ko so jo v šoli kaj vprašali, gotovo jo bodo gospodičina Ana letos upisali v »zlato knjigo«.

Gredoč mimo Poštnih pokliče Fricika še svojo prijateljico Štefanko, da bi šla ž njo. Jagode so namreč bolj sladke, če jih več nabira in zoblje. Pri Poštnih pa ni šlo kar tako gladko. Štefanka si ni upala mame prositi, da bi ji dovolili. Slednjič se je pa vendar toliko osrčila, da je prosila. In mama so ji le dovolili; saj veste, kako je z otroci: Če prošnje ne zmorejo, pa solze pritisnejo.

»Oh, ko bi šla še Pepina z nama«, se spomni Štefanka.

»Pojdiva jo poklicat, ona vé, kje rastejo najlepše jagode«, misli Fricika.

Furlanijeva Pepina je ravno brala iz »Angeljčka« tisto pesnico »Angelj varih«, ko prideta k nji Fricika in Štefanka. Tukaj je bilo treba zopet prositi, da so Pepini dovolili iti po jagode. Tako so bile premagane vse ovire s prošnjami in solzami in veselo so šle te tri prijateljice proti Kozljeku.

Pot do tam ni posebno dolga. Če imaš urne noge pa lahko vest, prideš tje iz naše vasi v četrto ure. Pod hribom izvira bister studenček, na bregu pa rastejo rumene zlatice, po katerih preletavajo lahki metuljčki. Blizu potoka pa stoji znamenje s podobo Križanega. Tu sem so se hodile večkrat sprehajati vaše učenke. Križ pa so včasih okitile s poljskimi cvetkami. Tudi naše znanke so se danes ustavile na tem kraju. Natrgale so nekaj rožic in ž njimi so olepšale podobo Zveličarjevo.

»Še malo pokleknimo in molimo tukaj pred znamenjem, da nas Bog obvaruje nesreče«, pravi Pepina.

»Jaz sem tudi tako mislila — jaz tudi«, zakličeta Štefanka in Fricika. Nato vse tri pokleknejo in izmolijo »Očenaš« za srečno pot.

V Kozljeku je bilo mnogo zrelih, lepo rudečih jagod. Naše tri učenke so se jim kar smejale ter skušale, katera bo imela prva polno košarico. Ni še potekla ura, že so bile polne posodice. »Sedaj pa še malo jagod za naše zobe«, pravi Štefanka in začne pridno trgati in zobati sladke jagode. Ko je še Pepina nabrala šopek za Ličanovo Zorko in Fricika za svojo tetiko, vrnejo se proti domu.

Gredoč pridejo zopet do studenca. Urno si tu začno umivati od jagod rudeče prstke. Štefanka postavi košarico na skalo in sede k studencu. Z jedno roko se opre na breg v travo, pa »O joj! . . . moj Bog, kača, kača!« zakliče vsa prestrašena. Nič hudega ne sluteč je bila položila roko na pisanega gada, ki je zvit ležal v travi. Videla je, kako je bil že privzdignil glavo, da bi jo ugriznil. Hitro so pograbile košarice ter bežale proti cesti. Srce jim je glasno bilo in komaj so dihale. Ko so se nekoliko umirile, pravi Pepina: »Sam angeljček varih nas je varoval.« Prišedši do znamenja, pred katerim so klečale pred jedno uro, zopet pokleknejo in se zahvalijo Bogu, da jih je obvaroval tolike nesreče. Sklenile so, da bodo prišle večkrat k znamenju molit in ovenčat Jezusa, ki je poslal angeljčka, da jih reši iz nevarnosti.

Znamenje blizo studenca pa je dan na dan ovenčano s svežimi cveticami. In če vprašaš, kdo to dela, porekó ti: »Furlanijeva Pepina, Poštna Štefanka in Srimčičeva Fricika.«

Fr. —ek.

Poletne podobice.

(Piše Janko Barlé.)

II.

Nastopila je tista dôba, ko je najbolj prijetno v senci pod košatimi drevesi. Zeleno listje se je tako razprostranilo, da se morajo na njem ustaviti celo pekoči solnčni žarki in zadaj se širi prijeten hlad, posebno če še hitri veterc malo pošepeče med onimi velikimi in malimi vejicami. Da, ugodno bi bilo tamkaj, ali marljivi kmet se pač ne utegne ondukaj hladiti, ker ga mnogo in mnogo opravil zove drugam. Na polju vse mrgoli pridnih delavcev in delavk in sto in sto solnčnih žarkov se upira vanje in jim boža že tako zagorela lica. Znoj teče v curkih, grlo se suši, vendar človek živi v potu svojega obraza, katerega se pa poštenjak ne boji, saj vé, da mu ga bo obilno poplačal dobri Bog, ko pride rodna jesen.

Pri Bahovčevih so imeli dva dobra otročiča, Janezka in Dorico. Bog vé za kakovo delo še nista bila, ker sta bila še majhna, vendar nista bila kar tako, da ne bi nič pomagala pri hiši. Janezek je šel velikokrat s pastirjem na pašo, a Dorica je hranila čopaste kokoši, prevzetne gosi in nerodne race, katere so pohajkovale po Bahovčevem dvorišču. Nù, tudi pri mami v kuhinji se je našlo vedno kakovo delo. Zdaj so potrebovali vode, zdaj kakovo polence, zdaj kako zelenjavo iz vrta in Dorici ni bilo treba dvakrat reči, vse je hitro storila ta mala kuhinjska pomočnica. Velikokrat sta odhitela Janezek in Dorica tudi na polje, nosila delavcem predjužnik ali pa kosilo in tudi sama ondi kaj pomagala, tako da jima je bilo včasih vroče, prav vroče. Kaj hočemo, človek se mora priučiti delu že v mladosti. — Janezek in Dorica sta se posebno veselila košnje. Večkrat sta šla na travnik in pogledala, kako je že vzrasla trava. Oj, bil je travnik lep kot pisani prtič. Brezštevilne cvetke molele so ondukaj med večjimi in manjimi travnatimi stebelci svoje glavice kvišku. Bilo je belih kot sneg, modrih kot veličanstveno nebeško obzorje, katero se je razprostiralo nad njima, rumenih kot rumeno zlato, a med njimi je poganjal rudeči mak, divji klinčki in razne druge pisane cvetke. Metuljčki v praznični obleki so frfotali od jedne do druge cvetke, vzdigovali so se majhni kukci in pisane polonice, zumljale so pridne čebelice in skakale so semtertje hitre kobilice. Vse polno življenja, vse polno veselja na pisanem travniku ob lepem solnčnatem poletnem dnevu.

Bratec in sestra sta se ob takih prilikah pridružila občnemu veselju. Skakala sta po travniku, trgala cvetke, lovila metuljčke in, ko jima je bilo že vsega dosti, prisopihala sta veselo domov k očetu, rekoč: »Oče, trava je vzrasla, skoraj nama je do pasu, treba bo kositi.«

»Mislil sem že sam na to, samo Bog daj lepo vreme«, odgovorili so oče Bahovec in pogledali na nebo. Vendar nebo je bilo jasno, čisto in modro, le tu pa tam je plaval mali, mali oblaček kot drobna meglica. Oj lepo, lepo je jasno poletno nebo! Kar je bilo nekega jutra pri Bahovčevih na vse zgodaj že vse na nogah. Bahovčevi niso dolgo spali, jutranje zvonjenje jim je bilo znamenje k

vstajenju, vendar tega dne je bilo še bolj zgodaj. Na nebu so migljale še zvezdice, posebno jasno je sijala lepa danica; le na vzhodu se je poznala že lahka rudečkasta svetloba, znamenje porajajočega se dne. Kar je bilo možkega pri hiši, in še nekoliko ptujih delavcev odpotilo se je z dolgimi kosami na bližnji travnik. Skoraj je padala ondi travica s cvetkami v dolgih redovih na zemljo. Pala je debela rosa in kose so rezale kot za stavo. Kasneje so pomagale tudi osle, kose so zvenketale, da se je čulo daleč na okrog, a rosne cvetke so zatrepetale in žalostno povesile svoje glavice, saj so jim pele kose mrtvaško pesem.

Janezek in Dorica seveda nista šla precej s kosci na travnik. Bilo je doma dovelj opraviti, posebno mati so potrebovali pomoči, saj so se malokdaj tako hitro zasukavali okrog prostornega ognjišča, kot ob košnji. Kositi ni lahko delo, zato pa potrebujejo kosci mnogo in dobre jedi. Marsikateri prekajeni svinjski okrak, kateri se je dolgo časa zibal gori v dimu, zginil je ob takih dnevih iz kašče, kamor so ga obesili, ko je bil že dovelj suh. Pa tudi testo se je razprostrlo po mizi, namazalo se s smetano in delali so se štruklji in povitica, ker kaj bi bila košnja brez štrukljev in povitice. Nù, in Bahovčeva mati so umeli to delati; kar so le pripravili, vse se je povžilo, tako slastno je bilo. Zato pa tudi niso bili Bahovčevi nikdar v zadregi za delavce, ker je vsak rad prišel tje delat.

Janezek je odšel proč na travnik. Potrebovali so ga. Oni zeleni vrč za vodo, kateri je bil nameščen v grmovju pod košatim hrastom ob meji, bil je kar vedno prazen in Janezek je pa moral z njim večkrat na studenec, da prinese koscem sveže vode. Dorica je dobila pa še bolj imenitno službo, nosila je zajuterk koscem. Seveda sama ga ni nosila, ker koliko bi mogla odnesti taka majhna stvarica, kot je bila Bahovčeva Dorica, nego z deklo sta ga nosili. Dekla Manca je imela velik jerbas, Dorica pa mali. Manca je nosila jedila v velikih skledah in loncih, a v Doričin jerbašček so naložili mati kruh, žlice, nož in druge malenkosti. Mali svitek je hitro dejala na glavo, jerbašček so ji pa mati pomagali. In potem hajdi na travnik.

Solnčece je že precej pripekalo, zato se je zajuterkovalo v senci pod hrastom. In dišalo je. Še celo Janezek in Dorica sta dejala, da jima niso materini štruklji nikdar tako teknili, kot na travniku na svežem, božjem zraku. Ko so se vsi nazajuterkovali, pričelo se je delo z nova. Zopet so kose pele, še celo s klepačem je bilo treba kose naojstriti. Manca ni odšla domov, nego je začela pokošeno travo razmetavati, da se bode ložje sušila. Pri tem sta ji kolikor toliko pomagala tudi Janezek in Dorica, katerima je veliki hlapec Matevž za to opravilo pripravil male vile. O jej, to jima je bilo vroče, ali nista prenehala. Delo je dobro napredovalo in tam okrog desete ure predpoludne je ležala vsa trava na travniku pokošena, kose so dovršile svoje opravilo. Kosci so sedaj tudi pomagali razgrinjati travo, in jedva je bila trava razgrnjena, trebalo je zopet prevračati, saj je solnce pripekalo, kakor da bi hotelo v enem dnevu vso travo posušiti. Daleč na okrog razprostranjevala se je pa lepa dišava svežega sena, kateri ni skoraj jednake.

Tam proti poldnevu je odšla Dorica z dekle zopet domov po kosilo, a pridružil se jima je tudi Janezek, kateri je prinesel vina, da si kosci malo bolje potolažijo žejo in namočijo suha grla. Potem bo trebalo seno zopet drugič prevrniti, a oglasila se je tudi pesem veselih koscev, katera je odmevala daleč na okolo. Pri petju je bilo delo ložje, in kaj so se zmenili marljivi kosci, da jim je pot curljal po zagorelem obličju in da jim je bila srajca premočena. Ko se je jelo solnce nagibati proti večeru, začeli so grabiti in seno devati v male kopice, ker kdo vé, kaj pride po noči, saj je vse v božjih rokah. Predno je zazvonilo: Zdrava Marija, bilo je že vse seno v kopicah in potem hajdi veselo pojoč proti domu. Zadovoljno je nosil vsaki kosec svojo koso na ramenu, drugi so nosili grablje in vile, a tudi Janezek in Dorica sta imela vsak svoje orodje na ramenu, češ, poglejte naju vendar, saj nisva kar tako, kar si bodi. Na zahodu je zlatila rudečkasta večerna zarja nebo in pa vrhove gorâ; po zraku so začele letati svetle kresnice in doli od mlake pod vasjo se je glasilo sto in sto žabjih grl s svojo jednolično večerno pesmico. Večerja je bila na mizi, pogovora je bilo dosti, a ko je

bil dovršen tudi rožni venec, kateri se pri Bahovčevih po stari slovenski navadi moli vsakega večera po zimi in po letu, položil je vsak vesel svoje utrujene ude k sladkemu počitku.

Drugega dne se je delo ponovilo, seno so zopet razmetali, da bi se popolnoma posušilo. Trebalo je hiteti, ker nebo ni bilo več tako jasno, kot poprejšnjega dne. Oblaki so vedno bolj preprezali modro nebo, lastovice so letale prav nizko, a soparno je bilo, da je bilo kar preveč. — »Nevihhta bode«, dejali so oče Bahovec, »le hitimo, morda jej vendar utečemo.«

Ala, to se je mudilo! Jeden je nakladal na voz, drugi skupaj nosil, tretji pograbil še preostalo, da se ne zgubi nobena bilka; delalo se je, da se je vse kadilo, in Janezek in Dorica sta bila celo malo na potu. Komaj je krenil prvi voz proti domu, že so drugega nakladali. Kaj mislite, ni šala naložiti štiri take vozove, kakor so bili Bahovčevi. Ko so zadnji voz nalagali, oglaševalo se je tam od gore votlo grmenje, oblaki so počrnili, da se je kar zmračilo, dasi je jedva odbila četrta v vaškem zvoniku. Nù, vendar srečni so bili Bahovčevi. Zadnji voz je ravno zavil v dvorišče, ko se je zabliskalo, zagrmelo je mnogo bližje in začele so kapati redke debele deževne kaplje. Seveda sena niso mogli spraviti gori na skedenj, čemu tudi, saj je bilo pod Bahovčevim kozolcem obilo prostora.

»Hvala bodi Bogu, hiteli smo res, vendar tako ga še skoraj nismo spravili. Kmalo bi nas bila ulovila. Molimo, da Bog odvrne od nas hudo uro!«

In res ni bilo nič huđega. Bila je mala ploha, vendar je hitro minula in oblaki so se začeli trgati, a po zraku je vela prijetna svežest, kateri se je tako prilegal duh sena, katero je bilo spravljeno pod varno streho. Janezek in Dorica sta pa capljala po onih mlakah, katere so se napravile na dvorišču, in se že naprej veselila, kako bodeta iskala gori na senu kokošja gnjezda, pobirala jajca in jih prinašala materi v kuhinjo. In če bodeta kdaj tudi malo pospančkala gori na svežem, dišečem senu, kdo bi jima zameril!

Jagode!

Oh, kako so dobre, pa koliko jih je! — Ljubo poletje,
kako si radodarno!

Moji tovariši.

(Pripoveduje Janko Barlé.)

(Konec.)

Zanimivo pripovedujete, pa tudi jaz bi znal marsikaj povedati«, oglasil se je lišček, ko je kanarček v zeleni kapici in suknciji dovršil svojo povest. »Vi ste vsi zagledali luč sveta v sobi pri ljudeh, z menoj ni bilo tako. Rodila me je narava in prostost, zato se mi je bilo tudi prav težko privaditi na ozke stene tesne kletke. Gori na košatem orehu na kraju bele vasice je bila naša hišica, hočem reči: naše gnezdece. Vam so ga že ljudje naredili, a pri nas ga je bilo treba iznova zgraditi. Vsi še ne veste, koliko truda stane tako gnezdece, kolikokrat je treba odleteti in prileteti, predno se

nanosijo vse slamce, nitke, vlakenca, perjiče itd. Kaj pa še-le hrane nanositi takim vedno lačnim požeruhom! Bilo nas je čvetero čvrstih mladičev, kateri smo vsaki trenutek odpirali svoje lačne kljunčke. Pa vse bi še bilo, da nas niso ljudje opazili. Pastir Martinek vam je staknil vsak grmiček, vedel za vsako gnezdece in nekega dné je povedal domačim na ves glas: Liščki gnezdiyo gori na našem orehu. — Ni dolgo trajalo, splezal je kakor veverica gori na oreh, plezal od veje do veje, dokler se ni priplazil do našega gnezda. Stara sta oba strahoma odletela in žalostno okoli čivkala, mi smo pa v gnezdu odpirali svoje kljunčke, saj nismo vedeli, da je oni naš sovražnik, kateri nas gleda. — Dobro, dobro, skoraj bodejo godni, je dejal. Ti mi ne odleté! — Odslej je plezal vsakega dné gori na oreh in ko so nam že dobro ponarasla krilca, da bi skoraj lahko odleteli, tedaj je prinesel gori kletko, dejal nas skupaj z gnezdom v kletko in potem obesil vse gori na oreh. Stara sta žalostna obletavala, vendar zapustiti nas nista hotela, nego sta nam prinašala hrane h kletki, dokler nismo povsem odrasli. Ko smo mogli že sami s svojim kljunčkom jesti, tedaj nas je Martinek nosil doli z oreha. Sreča je hotela, da se je vejica zateknila ob vratica pri kletki, vrata so se odprla in moji trije tovariši porabili so lepo priliko in odleteli preje, kakor je mogel Martinek vrata zapreti. To so bili veseli, jaz pa žalosten, ker sem sam ostal v kletki. Martinek me je obesil zunaj pred oknom, hranil me je dobro, vendar vesel nisem bil, ker sem bil vedno tako zaprt. Naši so še večkrat prileteli na oreh ali pa na kakovo drugo drevo v obližju in mi pripovedovali, kako lepo je v prostosti, kjer lahko letajo po svoji volji. Jaz sem se pa žalostil v kletki in vedno mislil, kako bi mogel pobegniti. Dolgo se mi ni ponudila prilika. Mislil sem že, da ostanem vedno v kletki, kar opazim nekega jesenskega jutra, da je jedna šibka pri kletki malo popustila. Poskusim, šibka se je dala odmakniti. Vtaknem glavo med šibke, porinem, tesno je bilo, a vendar šlo je. Bil sem na prostem.

Najpreje sem poiskal svojo družinico. To je bilo veselja, ko smo bili zopet vsi svobodni. Čvrčali smo

ves božji dan in letali od drevesca do drevesca, od grma do grma, od konoplje do konoplje. In toliko dobre hrane je bilo, sočnatih jagod, tečnega zrnja, zrelega sadja, kar sta si sploh srce in želodček poželega. Vendar dolgo ni bilo tako. Začelo je deževati, pihal je mrzel veter, kakor smrtni dih, listje je padalo z dreves, dokler ni naposled vsega pobelil mrzli sneg. Tovariši, Bog vam ne daj onega zmrzavanja in stradanja, katerega sem takrat preživel. Čudim se, da sem še živ ostal, in verjeli mi bodete, če vam povem, da sem se stokrat zmislil na pastirja Martinka in obžaloval, da sem mu pobegnul. Nekaj naših je poginilo od zime in lakote, a drugi so se pa raztepli kdo vé kam. Potikal sem se okrog, brskal in iskal hrane, dokler nisem jednega jutra, ko sem bil že na pol zmrznjen, priletel na okno našega gospoda, prav semkaj-le, katero je bilo baš odprto, ker se je soba zračila. Gospod mi je potresel na okno nekoliko zrnc in mislil, da bodem zopet odletel, vendar nisem se dal. Ko je videl gospod, da sem tako domač, ni me več gonil. Prijel me je, pobožal in dal v kletko in me s tem rešil gotovega pogina. Prišla je zopet pomlad, solnčece je zasijalo, drevje je ozelenelo in ptičice so zapele v vrtu. Tedaj se me je pač polastila želja in skušnjava, da pobegnem, prilike sem imel dovolj, vendar nisem storil, saj sem se še preživo spominjal pretekle zime. Res je lepo v naravi in prostosti, a li kaj, če pride zopet zima. Poskusil sem oboje in moram reči, da sem prav zadovoljen tukaj, dasi sem v kletki. Ne manjka mi ničesar, z vami, tovariši, se lahko kaj pametnega porazgovorim, a kadar si vsi skupaj veselo zapojemo, tedaj mi je srce srečno, veselo in zadovoljno.»

»Ko ste vsi tako lepo pripovedovali o svojih dogodivščinah«, dejal je moško čížek, »moral bi tudi jaz kaj povedati. Skusil sem marsikaj žalostnega in veselega, kakor prijatelj lišček. Zvalil sem se v grmovju in svojo mladost prav veselo preživel v božji naravi. Naletal in načvrčal sem se dosti s svojimi prijatelji. Dve zimi sem prebil zunaj, nazmrzaval in nagladoval sem se dovolj, vendar moja vesela narava je vse to pretrpela. Veseljak sem bil od nekdanj, če mi je tudi večkrat huda predla. V pozni jeseni je bilo, ko smo pohajkovali s

svojimi tovariši po njivah. kar smo jednega jutra seli na tanko drevesce, pod katerim je žvrgolel lišček v kletki. Gori so bile nastavljene tanke šibice in ne vem, s čim namazane, kar se je prijelo našega perja, tako da nismo mogli več odleteti. Pritekel je ptičar, spustil drevesce in nas oprezno pobiral s tistih šibic in deval v veliko kletko. Kaj takega se mi še ni pripetilo, mislil sem si, kaj bode pa zdaj? Kaj je bilo? Prostosti nisem več imel. Ptičar me je prodal staremu čevljarju, kateri je ves božji dan vlekel dreto in tolkel s kladivcem. Privadil sem se skoraj in, ker sem bil tako domač, odprl je stari večkrat vratica moje kletke in letal sem svobodno po sobi. Vsako stvar sem prebrnil staremu čevljarju, kateri me je zadovoljno gledal iznad naočnikov. Bil je dober možiček in bila sva si dobra prijatelja. Našega sedanjega gospoda je jako cenil, ker mu je večkrat posodil kakove knjige, katere je prebiral ob dolgih zimskih večerih. Nekega dné, bil je menda gospodov god, prijel je kletko, v kateri sem bil jaz, in mi dejal: Zdaj se bodeva pa poslovila, dasi si mi bil dober tovariš. Pri gospodu bodeš imel več družčine, pristavil je in me prinesel semkaj. Gospod je bil mene in starega čevljarja, ki me je semkaj prinesel, zelo vesel. Tu sem dobil vas in živeli bodemo v prijateljstvu kakor do sedaj, dokler nas ne pobere smrt.«

»Seveda ostanemo si dobri prijatelji«, pristavili so tovariši.

»Hencajte, poglejte no tja v kot, saj je naš gospod doma, kdo bi si mislil? Kaj, če je poslušal naše razgovore?« poprašal je čížek.

»Ej, ni nas menda čul ne, saj dremlje, kakor se mi zdi. Nu, pa saj nismo ničesar slabega govorili. Zapijmo no, zložno jedno veselo, tovariši, ker smo se tako lepo v prijateljstvu sešli.«

»Precej jo bodemo«, odgovorili so drugi in v svojih dveh sobicah se je ozvanjala vesela ptičja pesem, njim in meni v veselje. Jaz sem si pa mislil, to le moram povedati mojim malim prijateljčkom, kar sem sedaj čul. Vzel sem pero, zapisal in evo, sedaj izročam vam, dragi moji, pripovedčice svojih krilatih tovarišev!

Sprehod za vasjo.

Ze davno me ni tako mikalo pod milo nebo, kakor tisto nedeljo kresnika meseca, o kateri vam bom sedaj-le nekaj povedal. No, pa je bil tudi zares lep dan, da ga je bil vsak vesel! Rahel veter je pometel z neba tudi najmanjše oblačke, kakor bi bil hotel posnemati pridna vaška dekleta, ki so v soboto večer pospravila vso nesnago okrog hiš; tako je bilo po vasi in nad njo na višnjem nebu vse čedno in praznično. Trava in cvetke po vrtih so se omile brž zjutraj s čistimi rosnimi kapljicami, da so bile zaljše in lepše, kakor marsikateri vaških šolarjev, ki se sem ter tam tako bojé vode. In kakor je bila cerkev napolnjena z duhom lepo dišečega kadila, tako se je razširjala od vrta do vrta vonjava pisanega cvetja. Prav res, lep dan je bila ta nedelja!

Pet je odbila popoldne, jaz sem pa stopal po stezici za vasjo ter si globoko oddihaval v dobrem zraku. Kar me zmoti Lončarjeva koklja, ki je na ves glas klicala svojih sedemnajst piščet. Kaj neki je našla? mislim si in gledam, kaj bode. Pa je bilo že vredno ozreti se. Tam pod velikansko tepko v travi je spal Lončarjev Lojzek. I, kajpada, po noči se ni dovolj naspal, ker so ta letni čas noči tako kratke, da človek precej v dan dregne, da se le stegne, kakor pravi star pregovor. Poleg tega je bil Lojzek tudi izmed tistih, ki so nedelje in praznike porabljali ne samo za molitev, ampak tudi za počitek. Kmalu potem, ko je prišel od krščanskega nauka, ali če hočete še bolj natanko, precej, ko so se vrnilo mati iz cerkve ter mu odrezali veliko malico kruha, legel je v mehko travo pod tepko in zadovoljen otepal kruh. Pa ga je omagalo, da je zaspal s precejšnjim kosom v roki. Vidite, koklja, ki vse pretakne, staknila je tudi ta kruh in zato tako vabila svoje mladiče. To ga je drobila in kavšala in razmetavala, da bi dobil vsakateri svoj delež! Toda sedemnajst piščet je že precej obilna družinica, zato niso mogla vsa naenkrat pobirati pred kokljo, čeprav so se privala drugo pred drugim. Pa saj je bilo mnogo drobtinic na Lojzkovem telovniku: brž je bil mali drobiž

tudi na Lojzku, ter zobal, kar je oni stresel. In tudi posebno varno in boječe niso stopali piški po Lojzku, zakaj, pozobavši drobtinice na telovniku, začeli so iskati tudi po vratu in obrazu. Piški pa niso muhe, to ste prej ko ne že slišali, zato se je sedaj Lojzek zbudil. Kar se je še zgodilo, pa že veste: Lojzek je spodil kokljo s piščeti ter bil skoro slabe volje, koklja pa tudi ni bila vesela, ker je morala pustiti Lojzku ostanek kruha, ki bi ga bila še tako rada podrobila piščetom. No, kmalu je bilo vse dobro. Lojzek se je hitro lotil kosa, koklja pa je šla pred vežo, in na Lončarjevem vrtu je bilo zopet praznično in mirno, zlasti odkar je Lojzek v drugo zadremal. I, nič napačnega, kar sem videl. Da bi le nihče slabije ne rabil nedeljskega počitka! Ali zvedite, naletel sem takoj tudi na take tičke.

Tam za Rakarjevim skednjem zaslišim vrišč.

»Le daj ga, le daj ga! Goljufal je, jaz sem tudi videl!«

»Kdo je goljufal, če sta vidva! Drugič pa boljše poglejta!«

»Gumbe sèm!«

»Zakaj? Ne dam jih ne, rajše jih pomečem v travo.«

Pospešim korake in iznenadim trop mladih igralcev. Poprej so se bili že sprijeli ter bi se bili najbrž še pretepali, da ni bilo mene mimo.

»Ne boja, ne boja, petelinčki!« mirim jih od daleč, zakaj zaradi igre mi jih ni bilo treba svariti. Prvič je že njih zadrega govorila, da sami vedó, da ni prav, če kdo pri svoji in obleki drugih poreže vse gumbe in jih zaigra, drugič so pa prišli Rakarjev oče s šibo na hrbtu ter nekoliko pomazali neposlušne otroke, češ: »Kolikokrat bom pa še ponavljal, da mi ne igrajte! Menite li, da je nedelja za igro in kreg? Vsi v hišo, precej, katekizem berite! Vi drugi pa domov!«

»Moder mož, oče Rakarjev«, dém sam sebi ter grem svojo pot. Pri tretjem skednju zopet otroci! O, ti so se pa igrali vojake. »To pa že, to pa to!« pri-trjujem samemu sebi, ko spoznam vojsko. Bili so Ded-nikovi trije: Nacek, Jakec in Vidka. Jakec, največji je

hodil v sredi, ter bil razun kapice popolnoma vojaški oblečen. Nacek je moral iti prvi, da ga je Jakec videl, dela li prav ali ne. No, za silo se je že nosil, samo da še ni znal tako trdo prestopati, kakor brat. Nacek in Jakec — to je bila prava vojska. Zadaj pa je nesla Vidka ječ in pijačo za trudna vojaka, tudi »pazi« je

bil obložen. Nacek me prvi zagleda ter pomigne Jakcu, češ, ali bi ne kazalo popihati jo. Toda ta zapoveduje kot pravi poveljnik: »Jedna — dve, jedna — dve — — stoj!« ter me pozdravi po vojaški šegi. Rad bi se bil kaj več pogovoril z njimi, pa se mi je zdelo, da bi jih samo motil, zato sem samo Jakcu nekoliko ponagajal zaradi brk, potem pa odšel. In uganil sem jo, poveljnik namreč je koj velel: »Jedna — dve«, vojaške vaje so se nadaljevale. Pa se je tudi mudilo, zakaj med tednom so bili Dednikovi otroci vedno napreženi in se niso utegnili uriti v orožju.

Ej, gorke poletenske dni je pa res vse polno otrok, kamor se obrneš! Tudi na takih krajih jih je dovolj, kjer bi jih prav nič ne bilo treba. Zakaj so neki zijala prodajali pred Sodovo gostilno? In še kaki sitneži so vam to bili! Na pragu, v veži, na klopici pred hišo — vse so zastavili in zasedli ter radovedno vlekli besede na uho. Toda, kar slišijo otroci v gostilnah, ni za otročja ušesa. Kaj se ne učé prav na takih krajih že srajčniki kleti in drugega slabega govorjenja? Najbolj spodbudno

tudi ni tisto trenutje, ko se pijanec komaj priguglje iz gostilne ter opotekaje kolovrati domov. Torej: pred gostilnami otrokom ni mesta, če imajo še več časa, četudi je nedelja! Prišedši blizu Šodovih pokašljam, otroci pa v dir, zakaj ne jedenkrat sem jim že prepovedal tod se potikati. Ali je že tako: kosmata ušesa so še vedno na svetu!

(Konec prih.)

Mačka in miška.

Mačka:

Miška v sivi suknjici,
Glej me tu pri luknjici!
Pridi malo vùn pogledat,
Nekaj sem prišla povedat.
Kračica je v skrinjici,
Sladko mleko v pinjici,
Vsi domači so na polji, —
Ali ni ti to po volji?

Miška:

Dasi sem ubožica,
Draga mi je kožica,
Mačica, oj mačica,
Miška ni igračica;
Ti bi sama se podvizala,
Sklede, lonce vse polizala,
Ko bi sama bila v hiši —
»Pametne« so tudi miši!

Gr. Gornik.

Igra za deklice.

(Igro izvajata dve deklici ali več. Vodnica govori ali poje, druge za njo:)

Deni sestra v pas roké,
Dvigni brž od tal peté;
Na okrog
Urnih nog
Sukati se pridno daj,
Zdaj naprej in zdaj nazaj.
Skoči kvišku hop, hop, hop,
(zaziblje se na prstih),
Bij z nogami cop, cop, cop,
(bije z nogami).

Migaj z glavo mig, mig, mig,

(giblje z glavo),

Pikaj s prstom pik, pik, pik,

(tolče s prstom).

Na okrog

Urnih nog

Sukati se pridno daj!

Zdaj naprej in zdaj nazaj!

Greg. Gornik.

Spretni risar.

Za to pot je odločil gospod urednik, da ne bode nič risarske šole, češ, da ni dovolj prostora. No, če ima vsaka druga šola kdaj počitnice, zakaj bi jih pa tudi naša risarska ne imela.

Uganke in šaljiva vprašanja.

1. Kaj je storiti, da kdo izmed družbe ne vidi luči?
2. Kako se dokaže, da polovica od 8 je nič?
3. Kako pa me prepričaš, da polovica od 13 je 8?
4. Kje še sedaj učenci kapice nosijo?
5. Kaj je v začetku vsakega tedna?

(Odgonetke v prihodnji številki.)

Naloga.

(Priobčil št. Kovačič.)

Nekega zimskega večera so se zbrali redki gostje. Bili so: 1 ded, 2 očeta, 2 materi, 4 otroci, 1 brat, 2 sestre, 2 sina, 2 hčeri, 2 zakonska moža, 2 ženi, 1 tast, 1 mačeha in 1 sinaha (pasterka). Koliko oseb je bilo zbranih?

(Rešitev naloge v prih. listu.)

Malim čitateljem priporočamo prva dva tečaja „Angeljčka,“ ki se dobivata skupno vezana po 45 kr. (lično po 60 kr.), ali pa v 8 posameznih snopičih po 12 kr. Posebno oni otroci, kateri se pripravljajo za prvo sveto obhajilo, najdejo tu mnogo lepih in vsposodbudnih zgledov.